

Thorengruppen AB

Org.nr. 556613-9290

Beslut för gymnasieskola med introduktionsprogram

efter tillsyn i Thoren Business School Västerås
belägen i Västerås kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Thorengruppen AB att senast den **25 oktober 2019** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas de åtgärder som Skolinspektionen anser nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Thorengruppen AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)

Åtgärder

- Se till att lärare anmäler till rektorn om det kan befaras att en elev inte kommer att nå kunskapskraven trots att stöd har getts i form av extra anpassningar.
- Se till att elevers behov av särskilt stöd skyndsamt utreds om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, om det finns särskilda skäl att anta att extra anpassningar inte skulle vara tillräckliga eller om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Skolinspektionen konstaterar att Thorengruppen AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna vid skolenheten har legitimation och är behöriga för den undervisning de bedriver, om de inte omfattas av något av undantagen från dessa krav. (2 kap. 13 och 17-18 §§ skollagen; 33 § införandelagen)

Åtgärder

- Se till att lärare som har legitimation och är behöriga för viss undervisning bedriver och ansvarar för undervisningen.

Bedömning

Skolinspektionens beslut redogör för de brister som konstaterats vid tillsynen. Det är dock huvudmannen som ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. I detta ligger ansvar för att rätta till brister närhelst de framkommer.

Skolinspektionens tillsyn visar att Thoren Business School i Västerås inte uppfyller författningarnas krav när det gäller arbetet med särskilt stöd. Skolenheten brister i arbetet med att skyndsamt utreda elevernas behov av särskilt stöd.

Vidare finns personal på skolenheten som undervisar utan att vara legitimerad och behörig lärare och som inte heller är anställd som lärare, vilket inte är förenligt med skollagens krav. För övriga områden som granskats visar tillsynen inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav.

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolenhetens arbete med särskilt stöd. Skolinspektionen konstaterar att skolenheten inte har tydliga rutiner för hur lärare eller annan skolpersonal ska anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Tillsynen visar vidare att skolenheten brister i arbetet med att skyndsamt utreda elevers behov av särskilt stöd.

Skolinspektionen bedömer att rutinerna för vad som gäller när lärare eller annan skolpersonal uppmärksammar att en elev kan vara i behov av särskilt stöd är otydliga. I intervjuer uppger några lärare att de informerar om detta i samband med elevvårdskonferenser varje månad. Andra lärare menar att de signalerar detta till elevhälsan men först efter att de har upprättat en handlingsplan och denna plan visar sig inte fungera. Samtidigt uppger elevhälsan att det under läsåret inte har inkommit någon anmälan om att en utredning om särskilt stöd behövs och att någon sådan utredning inte heller har genomförts vid skolenheten. Detta trots att många elever vid skolenheten riskerar att inte nå eller inte når kunskapskraven som minst ska uppnås i olika kurser. Skolinspektionen betonar att rektorn har ett ansvar för att se till att det finns rutiner som säkerställer att rektorn tidigt får information om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd och att personalen känner till och följer rutinerna.

Skolinspektionen bedömer vidare att skolenheten brister i arbetet med att *skyndsamt* utreda elevers behov av särskilt stöd. Av intervjuer med lärare och rektorn framgår att lärarna genomför en rad insatser innan en utredning om särskilt stöd kommer ifråga, bland annat ges eleven stöd i form av coachtid och handlingsplaner utarbetas. Rektorns beskrivning av insatser som ska genomföras innan ett åtgärdsprogram kan användas innebär, såvitt Skolinspektionen kan förstå, att särskilt stöd kan aktualiseras först efter att en elev fått betyget F. Skolinspektionen understryker att syftet med särskilt stöd är

att förbättra elevens möjlighet att nå kunskapskraven. Med tanke på att det i gymnasieskolan finns kurser som enbart pågår under en termin är det angeläget att skolan skyndsamt utreder behov av särskilt stöd för stödinsatser ska bli effektiva.

Skolinspektionen bedömer även att det inte är tydligt *när* en utredning av en elevs behov av särskilt stöd ska göras. I intervjuer uppger rektorn och lärare att särskilt stöd kan komma ifråga "*när allt annat är uttömt*" och att det måste finnas allvarliga orsaker, till exempel psykisk sjukdom. Skolinspektionen vill tydliggöra att behovet av särskilt stöd ska utredas om en elev, trots att skolan gjort extra anpassningar, inte utvecklas i riktning mot att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Det krävs till exempel inte en diagnos för att få särskilt stöd och skolan kan inte sätta upp egna villkor för när en elev har rätt till särskilt stöd. Det är utredningen som ska visa om en elev har behov av särskilt stöd.

Utredningen av elevens eventuella behov av särskilt stöd ska syfta till att ge skolan ett tillräckligt underlag för att förstå varför eleven har svårigheter i skolsituationen och vilka stödinsatser som skolan behöver sätta in. Utan en utredning är det svårt för lärare och rektorn att veta att eventuella åtgärder som sätts in verkligen är adekvata och motsvarar elevens behov och därmed hjälper eleven.

Skolinspektionen anser vidare att det inte är tydligt *vem* som ska göra en utredning av en elevs behov av särskilt stöd. Enligt intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsan ska utredningen göras av specialpedagogen. Samtidigt uppger lärare att de, om extra anpassningar inte fungerar, kartlägger elevens eventuella stödbehov genom diskussioner mellan lärare. Det är rektorn som ansvarar för att det finns fungerande rutiner för att säkerställa att en utredning om en elevs behov av särskilt stöd görs, samt som avgör vem som ska ansvara för utredningen.

Rättsliga utgångspunkter

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Skolinspektionens utredning

I samtliga intervjuer framkommer att lärarna uppmärksammar elevers eventuella stödbehov samt gör en rad extra anpassningar i undervisningen. Om lärare befarar att en elev riskerar att inte nå kunskapskraven, trots att extra anpassningar getts, skriver lärarna en varning om att eleven riskerar att få betyget F, en så kallad F-varning, i skolans lärplattform. Eleven och elevens vårdnadshavare informeras också. Varningen

om att en elev riskerar att inte nå kunskapskraven tas också upp vid elevvårdskonferenser som hålls varje månad, där lärare, rektorn och personal från elevhälsan deltar. Lärare uppger att en sådan varning i stort sett är samma sak som en anmälan om eventuellt behov av särskilt stöd. Rektorn anser också att lärarna signalerar när de befarar att en elev inte kommer att nå kunskapskraven.

Lärare uppger att de sedan pratar med eleven och gör en handlingsplan som beskriver vad eleven behöver göra för att få godkänt betyg på kursen. Lärarna genomför anpassningar och ett första steg är att eleven får gå på stödlektioner (coachtid) som ligger utanför ordinarie undervisningstid. Lärare uppger vidare att om anpassningar inte fungerar kollar läraren om det finns annan problematik och samverkar med andra lärare för att få tips. Lärare säger vidare att en kartläggning av elevens eventuella stödbehov görs i den diskussion som följer mellan lärare efter att lärarna satt en kursvarning. Andra lärare förklarar att de, om handlingsplanen för godkänt betyg på kursen inte fungerar, tar ärendet till elevhälsan som utreder elevens eventuella behov av särskilt stöd. Om en elev har fått betyget F i något eller flera ämnen upprättas en plan som beskriver vad eleven behöver göra för att nå en gymnasieexamen.

Rektorn uppger att efter elevvårdskonferensen har elevhälsoteamet ett möte och om en utredning om särskilt stöd behövs görs den av specialpedagogen. Elevhälsan uppger att det under läsåret inte har kommit in någon anmälan om att en utredning behövs och att det därför inte heller har genomförts någon utredning. Vidare uppger rektorn att hen inte har fattat något beslut om att inte utarbeta ett åtgärdsprogram.

Av intervju med rektorn framkommer att det finns fyra åtgärdsprogram vid skolenheten som har cirka 300 elever. Rektorn uppger att åtgärdsprogram ska användas när "*allt annat är uttömt*" och att allt som går att göra för eleven ska vara gjort. För att det ska utarbetas ett åtgärdsprogram måste eleven ha fått en F-varning, fått coachtid, en handlingsplan och en plan för gymnasieexamen, enligt rektorn. Rektorn och lärare uppger i intervjuer att särskilt stöd kommer ifråga om det finns allvarliga orsaker till att en elev inte når målen, till exempel psykiska sjukdomar eller att eleven inte kommer till skolan. Elevhälsan beskriver vidare att åtgärdsprogram upprättas för de elever som är i behov av förlängd undervisning eller ett fjärde år.

I skolans kvalitetsrapport från juni 2018 framgår att 239 betyg F sattes under läsåret 2017/18, vilket motsvarar cirka nio procent av samtliga betyg. Av dessa 239 betyg F var 35 av dem avgörande för en gymnasieexamen.

Motivering till föreläggande som ingripande

Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att avhjälpa bristerna.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen konstaterar att det finns personal på skolan som undervisar utan att vara legitimerad och behörig lärare och som inte heller är anställd som lärare, vilket inte är förenligt med skollagens krav.

Rättsliga utgångspunkter

Enligt skollagen får endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning bedriva undervisningen.

Om det inte finns någon inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen. En sådan lärare eller förskollärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. En sådan lärare får bedriva undervisning under högst ett år i sänder. Om personen ska användas för att bedriva undervisning under längre tid än sex månader ska huvudmannen först fatta beslut om detta.

Endast den som har legitimation får anställas som lärare eller förskollärare i skolväsendet utan tidsbegränsning.

Skolinspektionens utredning

Det finns personal vid skolenheten som ansvarar för undervisning utan att ha en anställning som lärare. I samband med Skolinspektionens tillsyn har skolan skickat in dokumentation över skolans personal, deras anställningsform, behörighet, utbildning samt de ämnen respektive lärare undervisar i. Skolinspektionen har även tagit del av aktuella anställningsavtal. Av dokumentationen framgår att den personal som ansvarar för undervisningen i matematik vid introduktionsprogrammet inte är legitimerad lärare. Av anställningsavtalet framgår att personen är anställd tillsvidare med befattningen administratör sedan höstterminen 2015.

Motivering till föreläggande som ingripande

Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att åtgärda bristen.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Thorengruppen AB uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Thorengruppen AB uppfyller författningarnas krav inom arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram.

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Thorengruppen AB uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Thorengruppen AB uppfyller författningarnas krav inom trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Thorengruppen AB uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

På Skolinspektionens vägnar

X Linnéa Lundberg

Beslutsfattare
Signerat av: Linnéa Lundberg

X Anders Holmgren

Föredragande
Signerat av: Anders Holmgren

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Maud Karlström deltagit.

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Thoren Business School Västerås

Fakta om Thoren Business School Västerås

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Thorengruppen AB under våren 2019. Thoren Business School Västerås besöktes av Skolinspektionen mellan den 13 mars 2019 och den 15 mars 2019.

Thoren Business School Västerås är belägen centralt i Västerås tätort. Skolan har under läsåret 2017/18 cirka 300 elever som är fördelade mellan samhällsvetenskapliga programmet, ekonomiprogrammet och naturvetenskapligt program. Skolan har även ett introduktionsprogram där cirka 50 elever går. Skolan leds av en rektor.

Måluppfyllelse

Av Skolverkets officiella statistik framgår att andelen avgångselever med gymnasieexamen läsåret 2017/18 var 96,5 procent, medan motsvarande andel för riket var 92 procent. Den genomsnittliga betygspoängen för elever med examen var 14,9. Motsvarande för riket var 14,8.

På skolenkäten som Skolinspektionen genomförde hösten 2017 har eleverna lika eller högre värden jämfört med samtliga medverkande skolenheter inom samtliga områden. På frågeområdet studiero skattade eleverna 6,0 på en tiogradig skala, vilket är samma värde som för samtliga medverkande skolenheter. På frågeområdet trygghet skattade eleverna 8,7 medan motsvarande värde för samtliga medverkande skolenheter var 8,3.